

כד:

במה דברים אמורים פרק שלישי קנים

עין משפט
גזירה
ז א מיה פ"ח תולדות
ספ"ח הלכה א'
ה ב מיה ס' ט' ד'
ג ג מיה פ"י ס' ט' א'
ד ד מיה ס' הלכה ג'
ה ה מיה ס' ט' ג' :

ה' וחובה שנים נטמאת מחלה כשר ומחלה פסול כגון שמונה פרידון
למטות שנתערבו בשמונה פרידון שחלו עולה וחלו טמאת הרי שנים עשר
פרידון מטאת והארכרעה פרידון עולה והקריב חזין למעלה וחזין למטה
אותם שלמעלה כולן פסולין כי שמה כולם טמאות ואותם שמונה של מטה
כשרים מהם ארבעה של טמאת וארבעה
של עולה פסולין וזהו חובה שנים נטמאת
כלומר שנתערבו שמונה טמאות וס'
ובחובה אין כי אם פסולין טמאת וזה
זהו מנין שחובה כשר שאין כשר אם
אלא ארבעה טמאות (ה) שנים נטמאה
כגון ששה עשר פרידון של טמאת ושמונה
של חובה ארבעה פרידון עולה וארבעה
פרידון טמאת ועשה (ו) כ"ג למעלה ו"ב
למטה מנין שחובה כשר דשים עשר
של מעלה כולן פסולין כשר טמאת הם
ו"ב של מטה ד' פסולין שמה עולות הן
ושמונה טמאות כשרים ממה נפשך הרי
טמאות כשרים נמנין כל החובה צין עולה
צין טמאת ומיהו טמאת שנים נטמאה אין
לשבו מענין חובה שנים טמאת וכן
תפרש הבבא שאתמיה וה"ר רבינו
אברהם (ז) פירש שהקנין סמומות גז'
חובה שנים טמאת שהקנין היא סמומות
שנים והטמאות שני פרידון ועשאו חזין
למעלה וחזין למטה מחלה כשר ומחלה
פסול כי שמה שני טמאות קרנן למעלה
ועולה מן הסמומה ולמטה שני טמאות

פירוש הרא"ש

חובה שנים בחטאת.
פ' שהטובה פי שנים
כנגד הטמאת. כגון
שנתערבו פי קווי חובה
צ"ל טמאת ועשה ג'
פירות למעלה (ו')
אחת למטה שמה עשה ג'
טמאת (ה) כשרות והי'
היה עולה ששפלה למטה
ופסולה נמלה מחלה כשר
ומחלה פסול: ואם
החטאת היא
החובה. כגון שנתערבו
ד' טמאת כן סמומה כי
כשרים מנין שחובה
דלף אם הקריב ג'
טמאת למעלה ופסול
הטמאת העשירי ושפלה
למטה כשרה. ומקן
החובה נפסל עולה
והטמאת כשרה:
ו האשה שאמרה הרי
עלי כן בשאלך וכו'.
פ' (ג) מה גרי ומה גרי
טעמי: ג' פרידון
ש"מ דקנן נדרה
שנים עולות: א"א
עשה שתיים א"שפלה.
מקן א' (א') למעלה וא'
למטה. וכן מקן ה':
ו"א נמלך. ונאשה והי'
סבור שהיתה וילית נזות
או עשר (עלה שני לזות
אין שני וזית נמלה
שפסל נזול א' של עולה
לעשות טמאת חלה נזול
א' לעולה: ב' מנין א'. אם
היה היה מנין א'
טמאת מור או כולן בני
יונה: משני מנין
תביא שתיים: (א) אם
היתה מורס וכן יונה.
והשאלה נכונה לכהן
חובה ונדרה והקריב
הכחן פסל ד' הראשון
לחובה וכן לנדרה. ואין
ידוע איהו מקן קרב
אחרון שפלה מאותו מין
נזול שפסלה הלכה ה'
כ' הקנין היו מנין א'
נדרה להביא מור או כן
יונה דלמן מביאין מור
כנגד כן יונה וכן כן יונה
כנגד מור. הלכה ח' חובה
מור וכן יונה ואיהו טמאת
מין הראשון היא חובה
והאחד יהיה נדרה:
פירשה נדרה. דשפלה
נדרה אמרה הרי עלי קן
מורס או בני יונה.
ושכמה מה פירשה נמלה
שהיא נריכה להביא לנדרה
מורס וכן יונים משפך.
והיא נמנה ג' קנין לכהן
ועשאו חזין למעלה וחזין
למטה (ו) ופסולה עולה
האחת לכן נריכה עוד
להביא ג' פרידון: ב' מנין
א'. אם הראשונים היו
מין א' היו מורס חובה
מור ושני בני יונה. ואם
היו בני יונה מין א' בני
יונה וכו' וכן מין א'

מסורת הש"ס

(א) ונחום פ"ו: (ב) ויוני
כרפי"ו פ"ו דנחום פ'
ע"ב

הנהגות הב"ח

(א) מפורש ד"ה (נעמוד
הקידם) אלף ד' טמאות
הטאת שנים: (ב) ד"ה
פירשה נדרה וכו' ג'
למטה הס' ד' (א) ד"ה
קננה נדרה וכו' וכן הדין
אם נחמה להקריב יחד
נדרה ונחמה פטורה
בשני קנין וכו' נריכה
להביא עוד שלשה
פרידון כ"ל:

פירוש הרא"ש

מיה כי מורין ושני בני
יונה כחמולה: קבעה
נדרה. שקבעה להביא
על קן חובה. שאמרה
הרי עלי קן א' חזר וכו'
הביא עם קן א' וכו'.
ויונה להביא קן מהנזל
ו' עולות כחמד.
ופירשה ואינה יודעת מה
פירשה כחמולן והביאה
כי קנין ונמלן לכהן ועשאו
חזין למעלה וחזין למטה:
אם פירשה יודעת מה
הראשונים היה מנין א'
ואם כי מייסד היה חובה א'
שני כי נריכה להביא שני
מורס וכן בני יונה לספק
פרושה. ונריכה להביא
עוד עולה א' מנין עולות
חובה. לכן חובה מנין
הראשונים נזול א' לעולה
עם עולות נחמה. ואם
הראשונים היו בני מייסד
ואין ידוע איהו קרב
אחרון. נריכה להביא מור
או יונה וכו' מורין וכו' בני
יונה לספק פרושה.
ומ"מ: היתה עולה
חובה עשאו חזין
שהביאה מור או יונה:
נתנתן וכו'. פ"י שני
קנין: ואין יודעת
אם מנין א' או מנין א'
ואם מנין מין א' וכו'
היה מ: ואין ידוע פיה
שפלה. אם כולן למעלה
או כולן למטה. או חזין
למעלה (או חזין) וחזין
למטה. נמלה שלא יראה
די נדרה כלל. שמה עשאו
כולן למטה ופסולה
העולה הילכך חובה ג'
מורס וכו' בני יונה לספק
פרושה ומור וכן יונה
לספק חובה. דשפלה
עשאו למטה ויחלה ידי
טמאת ונריכה להביא
עולה מנין טמאת ואין
יודעת אם היה טמאת
מין מור או כן יונה.
לספק חובה מור וכן יונה
לספק חובה עם (כפי)
מנין נדרה שמי
הקבועים: (ו) והטמאת
א'. פירשה חובה חלה
למעלה א' חובה שחיה
היה מין הראשונים הרי זה כן זוג לעולה חובה
שקרה. ואם מין א' הוא זיווג עם פרידון מן השנים שמה מור וכן יונה שהיא מביאה לספק עולות חובה. ורבען דפליגי
אין עושי לנעמייהו לאמרו לעיל (פ"ב מ"ה) הכל הולך אחר הטמאת א"ש"ם שקרה לאמרו:

מה נמנה: קבעה נדרה צריכה שתיבה עוד הבהשה פרידון למעלה מנין אחד.
פירוש קבעה נדרה עם חובה שאמרה הרי עלי קן (א) להביאה עם חובה
ופירשה ואינה יודעת מה פירשה ולקרנן גדול ציחד ארכוונה ונריכה להביא
ג' עולות ציחד אם היתה יודעת מאיזה מין פירשה יודעת שלא הביאה אלא
מנין אחד אל הכהן כיצד אם יודעת
שנמנה לכהן כי קנין מורין ועשאו הכהן
קן אחד למעלה וקן אחד למטה ופסל
גזול אחד והיא קבעה נדרה יחד עם
חובה ולכן אינה יכולה להביא פחות
משלשה עולות וכן הדין אם נבאת
להקריב (א) פטורה בשני קנין ומנין
פירשה אחת לטמאת ופירשה אחת לעולה
וחובה ולאחר זמן (ב) שמביאה נדרה
נריכה להביא עוד פירשה שהיה שלשה
פרידון שני פרידות לנדרה ואחד לקבועות
שאינה יכולה לעולה פחות משלשה עולות
והפירשה שלשית נריכה להיות ממנין
שקרה כבר עולות חובה שהרי אמרה
עם חובה ונדרה אם מביאה צפי עלמ'
חובה עם אחד שממנין חובה ועמה
שהביאה שמי קנין מורין ואם נעשו
צבכשר שלשה למעלה ואחד למטה ופסל
בין ועמה שפסל האחד הביא שלשה
פרידון מורין שאינה יכולה להביא פחות
מג' שמים לנדרה ואחת לקבועות ושמה
פירשה להביא לנדרה בני יונה דהאי
קבעה נדרה ואינה יודעת מה פירשה קאי
ולכן חובה עוד שני פרידון בני יונה
ופירשה מהן משני חובה ושני בני יונה
לנדרה שאינה מוספקת אלא מנדרה
הרי כך ה' פרידון ג' מאותו מין ושנים
תביא שש. אם יודעת שנמנה לכהן קן
מורס וכן בני יונה ואינה יודעת
איהו קרב צבכשרו ואינה יודעת מאיזה
מין פירשה נפסל ונריכה שלשה בני יונה
שש פרידון שמה מור קרב צבכשרו והאחד
אחד ממנין עולות חובה ושנים לפי
שמה נדרה בני יונה ועוד שמי מורס
כי שמה נדרה מורס או שמה קן בני
יונה קרב צבכשרו ונריכה להביא ג'
מורס וכו' בני יונה ולכן חובה שן
קן מורס וכן בני יונה משום ספק
נדרה ועוד מור אחד וכן יונה אחד
לפי שצריכה להביא ממנין חובה ואינה
יודעת מאיזה מין: נתנתן וכו' ויודעת
מה נמנה. אם מורס אם בני יונה או
קן אחד מזה וקן אחד מזה ואין ידוע
מה עשה אם כולן למטה או חזין למעלה
וחזין למטה ומנין נמלה נזול א'
יחלה לידתה והרי יהיה זה תתמו
ואם הראשונים משני מנין היו קן מורין
וקן בני יונה חובה שמים מור וכן
יונה וקריב שמים למעלה משום
שפלה מן הראשונים א' חובה וכן
השלישית מאותו מין קרבן לעיל
אין מביאין מורין כנגד בני יונה וכו':
פירשה נדרה. נריכה שחובה שלשה
פרידון (ג) למעלה: מנין אחד. כלומר
אם ידעה שלא נמנה לכהן אלא מין
אחד והקריב הכהן מה הענין (ד) ואינה
יודעת איהו מין פירשה מביאה שלש
פרידון כיצד אם נמנה השני קנין מורין
מביאה מור אחד לזווג לפסול ושני
בני יונה כי שמה נדרה בני יונה ומשני
מנין חובה ארבעה אם יודעת שנמנה
לכהן כי מנין קן מורין וקן בני יונה
איהו יודעת מה הקריב כהן צבכשרו
או מורס או בני יונה אם לא ידעה
מה פירשה לנדרה חובה ד' כיצד
שמה מורס הקריב צבכשרו וארבעה להביא
מור לזווג לפסול ועוד שני בני יונה
כי שמה נדרה בני יונה ושמה הקריב
צבכשרו בני יונה ונריכה להביא כן
יונה לזווג לפסול ועוד שמי מורין כי
שמה נדרה מורין ולכן חובה ארבעה
שמי מורס ושני בני יונה (ז) והכי נמי
מנין למיקט בנין אחד שצריכה ארבעה
אם אינה יודעת איהו מין נמנה לכהן
או שני קנין מורס או שני קנין בני יונה
אבל יחלה ליה למיקט בידעת

ועולה טמאת שנים נטמאה כלומר טמאת פי שנים שנתערבו חובה שהיה
הטמאות ד' פרידון והחובה שני פרידון ועשה חזין למעלה וחזין למטה
המנין שחובה כשר דהיינו שני טמאות דשפלה טמאות נעשו למעלה והן
פסולין (ב) ובשני טמאות לעולה נעשו למטה: ו האשה שאמרה הרי עלי קן
אם א"ר זכר. ביולדת עיניה מיירי דלילו עשירה מביאה ככס לחובה:
י"דה זכר מביאה שני קנין ב' נתנתן וכו'. ל"ך לעשות ג' למעלה לפי
שקן נדרה קרב כולו עולה ולא עשה כן אלא קרב שמים למעלה ושמים
למטה ולא נמלך בה לדעת על מה הביאמו (א) ועמה נפסל מהן פירשה אחת
ונריכה שחובה עוד פירשה (ב) וקריבנו למעלה: מנין אחד. כלומר הדין
היה שכולם ממנין אחד ומשני מייסד חובה שנים כלומר בני יונה וכו': פירשה
אחד שהיו שני הקנין (א) מורס או בני יונה חובה עוד פירשה מאותו מנין
לעולה ויחלה ידי הכל שמקן שהקריב כהן ראשון יחלה ידי חובה לידתה
שהרי לשם חובה קרב והסני נשאר לנדרה ופסל גזול אחד מהן בעשיית מטה
והרי יהיה זה תתמו ואם הראשונים משני מנין היו קן מורין וקן בני יונה
חובה שמים מור וכן יונה וקריב שמים למעלה משום שפלה מן הראשונים
ל' חובה וכן יונה הראשונים הקרבן אחרון והוא נפסל ממנו פירשה אחת וקריב
להשלישית מאותו מין קרבן לעיל אין מביאין מורין כנגד בני יונה וכו': פירשה
נדרה. נריכה שחובה שלשה פרידון (ג) למעלה: מנין אחד. כלומר (א) אם
ידעה שלא נמנה לכהן אלא מין אחד והקריב הכהן מה הענין (ד) ואינה
יודעת איהו מין פירשה מביאה שלש פרידון כיצד אם נמנה השני קנין מורין
מביאה מור אחד לזווג לפסול ושני בני יונה כי שמה נדרה בני יונה ומשני
מנין חובה ארבעה אם יודעת שנמנה לכהן כי מנין קן מורין וקן בני יונה
איהו יודעת מה הקריב כהן צבכשרו או מורס או בני יונה אם לא ידעה
מה פירשה לנדרה חובה ד' כיצד שמה מורס הקריב צבכשרו וארבעה להביא
מור לזווג לפסול ועוד שני בני יונה כי שמה נדרה בני יונה ושמה הקריב
צבכשרו בני יונה ונריכה להביא כן יונה לזווג לפסול ועוד שמי מורין כי
שמה נדרה מורין ולכן חובה ארבעה שמי מורס ושני בני יונה (ז) והכי נמי
מנין למיקט בנין אחד שצריכה ארבעה אם אינה יודעת איהו מין נמנה לכהן
או שני קנין מורס או שני קנין בני יונה אבל יחלה ליה למיקט בידעת

שיעור מקובצת
חובה שנים את' (ג) נמחק: (ג) אברהם בר רוד פ"י: (ג) פסולין ושני טמאות ועולה נעשו: (ד) לכהן אילו היה נמלך בה היה עורך: (ה) הביאתו ונמצא נפסל פירשה
אחת למטה ונריכה תיבת עתה נמחק: (ו) פירשה אחרת וקריבנו: (ז) הקנין של נדר ושל נדרה מורס: (ח) כלומר כשנדרה הרי עלי קן פירשה את המין שחובה אם:
(ט) הענין ושכחה ואינה: (י) קן אלא אלא זכר להביאם: (יא) זמן נמי שחביאם:

המין שהביאה עולה א' לנדרה מאותו המין עולה נריכה להביא עולה השנייה. דלמן מביאין מור כנגד בני יונה וכן יונה כנגד
מור נדרה מין חובה שני שפירשה נדרה (ח): בשני הטיינים תביא (ט) (שתיים). אם הראשונים היו משני מנין ואין ידוע
אם קן האחרון היו מורין שחובה מור נמלה עולה שפסלה וכו' בני יונה. או היו בני יונה ומביאין מן מנין וכו' מורין הלכן
יעיר קנן (א) למעלה ופסלו והשלישית היא צ"ב מנין קנין חובה והיא עולה חובה וכפירה וכו' פירדות מנין חובה עולה חובה וכו' ויונה וכן יונה כנגד
צ"ב (ג) אם בני קנין היו מורס. צ"ב (ד) מכל נזול אחד למטה והיא הראשון צ"ב (ה) היא ספק אם נריכה צ"ב (ו) כלומר ועשאו חזין למטה ופסל בני הקנין מכל קן וכן חזין למעלה וחזין למטה. (ז) בני צבכר הפירה. (ח) ארבע
צ"ב (י) עם עולה החובה כנגד להביא קרנן גדול של ג' עולות צ"ב (כ) צ"ב שש. (ל) להטות חלה הא' דקמי ויחלה יודעת מה נמנה פירשוהו לאינה יודעת אם נמנה קן אחד או אם נמנה ג' קנין ע"כ הקידם לנדרה נמנה לכהן לפי שני קנין כלומר דוד יודעת שפיר נמנה
שני קנין רק שאינה יודעת נמנה. (מ) כלומר ואם היה מנין אחד אינה יודעת עכ"פ מאיזה מין היה וכן יונה ומביאין מן מנין וכו' מורין הלכן

תלמוד בבלי <עוז והדר> - לט מעיקה, קנינים, תמיד, מידות תלמוד בבלי עמוד מס: 48 הודפס ע"י אוצר החכמה